

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Безпека життєдіяльності та основи охорони праці

спеціальність	275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Освітньо-професійна програма «транспортні технології»	факультет	Економічних відносин та фінансів
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра механотроніки, безпеки життєдіяльності та управління якістю

ВИКЛАДАЧ

Ляшенко Сергій Олексійович

Вища освіта – спеціальність механізація сільського господарства, інженер-механік
Науковий ступень - доктор технічних наук, 05.13.07 – автоматизація процесів керування
Вчене звання - професор

Досвід роботи – більше 40 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше ніж 200 друкованих праць;
- член постійної спеціалізованої вченої ради. 05.13.07 – автоматизація процесів керування, 05.13.07 – автоматизація процесів керування у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля Міністерства освіти та науки України.
- співавтор 5 наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричної бази Scopus
- автор більше 40 методичних розробок;
- співавтор 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0679145143, 0953018819	електронна пошта	lyashenkosa05@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
----------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------	------------------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у майбутніх фахівців сільського господарства в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з безпеки життєдіяльності та основ охорони праці, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників на виробництві.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> Здатність управління, організації та отримання результативних навиків щодо створення безпечних умов праці в галузі транспортних технологій / виконання індивідуального завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS(90 годин): 30 годин лекції, 16 годин практичні роботи; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК9. Навик здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>	Програмні результати навчання	<p>ЗПРН1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ (РН1).</p> <p>ЗПРН9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій (РН9).</p> <p>ЗПРН10. Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища (РН10).</p> <p>ФПРН11. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності (РН-21).</p>
	<p>ФК2. Здатність організації та управління навантажувально-розвантажувальними роботами та складськими операціями на транспорті.</p> <p>ФК11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.</p> <p>ФК16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.</p>		

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

Лекція 1.	<p>Теоретичні основи безпеки життєдіяльності; Зміст основних елементів, що формують систему знань дисципліни "безпека життєдіяльності"; Стан людини та середовища, де реалізується її діяльність; Передумови, що створюють напрямки захисту людини.</p>	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Методи визначення працездатності людини	Самостійна робота	<p>Суть системи безпеки в надзвичайних ситуаціях. Основні її підсистеми. Визначення понять «безпека», «небезпека», «ризик». Взаємозв'язок науково-технічного прогресу і навколишнього середовища. Забруднювачі довкілля і їх класифікація. Проблеми, що існують у людини в зміненому середовищі. Джерела безпеки в побуті. Способи запобігання їх впливу на здоров'я людини. Основні складові здорового способу життя. Згубні звички, як фактор ризику. Поширені інфекції і захворювання людини. Способи їх запобігання. Джерела шкідливих речовин у робочих зонах. Характеристика електронезбезпеки, транспортної, пожежної, ядерної безпеки. Методи захисту працівників від різних типів безпеки.</p>
Лекція 2.	<p>Вплив небезпечних факторів на людину; Природні небезпеки; Техногенні небезпеки; Соціальні та політичні небезпеки; Комбіновані небезпеки; Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі.</p>	ПЗ 2	Вивчення стресового навантаження людини.		
Лекція 3.	<p>Система захисту людини в середовищі сільськогосподарських підприємств; Система захисту людини в надзвичайних ситуаціях; Надання першої долікарської допомоги.</p>	ПЗ 3	Визначення професійного ризику		
Лекція 4.	<p>Загальні положення СУБЖ; система правового забезпечення життєдіяльності людини; Державна система управління</p>	ПЗ 4	Надання домедичної допомоги Вивчення темпераменту людини		

	безпекою життєдіяльності; Система управління безпекою життєдіяльності в галузі АПК.				<p>Виробничий травматизм. Причини виробничого травматизму і заходи щодо його попередження.</p> <p>Основні джерела і причини надзвичайних ситуацій техногенного походження.</p> <p>Основні принципи захисту населення в надзвичайних ситуаціях.</p> <p>Законодавчі акти, щодо захисту населення в надзвичайних ситуаціях</p> <p>Основні способи виживання людини в екстремальних умовах.</p>
--	--	--	--	--	---

Модуль 2. Основи охорони праці

Лекція 5.	Основні поняття про основи охорони праці.	ПЗ 5	Дослідження мікроклімату на робочих місцях	Самостійна робота	<p>Теоретичні основи охорони праці. Правові питання охорони праці. Організаційні питання охорони. Небезпечні ситуації та виробничий травматизм і його профілактика. Аналіз показників виробничого травматизму та захворювань в галузі транспортних технологій. Визначення соціально-економічної ефективності заходів поліпшення умов і охорони праці. Основи виробничої санітарії в сільському господарстві. Основи безпеки праці</p> <p>Пожежна безпека Надання домедичної допомоги потерпілим.</p>
Лекція 6.	Виробнича санітарія в сфері транспортних технологій	ПЗ 6	Дослідження та розрахунок освітлення виробничих приміщень і робочих місць.		
Лекція 7.	Техніка безпеки у галузі транспортних технологій	ПЗ 7	Визначення вмісту пилу в повітрі робочої зони Визначення концентрації шкідливих речовин у повітрі робочої зони		
Лекція 8.	Пожежна безпека та загальні підходи до першої медичної допомоги.	ПЗ 8	Дослідження виробничого шуму та звукоізоляції на робочих місцях.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Конституція України/
2. Закон України «Про охорону праці» Зміни, внесені Законом України від 19.12.2021 №2249-VIII.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
4. Кодекс законів про працю України.
5. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 27, ст.218) зі змінами 2021.
6. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 і зареєстровані у Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697
7. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. Навчальний посібник. - К.: Основа. 2011.
8. Основи екології: підручник / [О.В. Солошенко, А.М. Фесенко, С.І. Кочетова та ін.]; за ред. О.В. Солошенко. – Харків: Парус™, 2008. – 371с.
9. В. І. Д'яконов [та ін.] Безпека життєдіяльності [Текст] : навч. посіб. / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка, Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : ХНТУСГ, 2009. - 354 с.
10. Є. П. Желібо, В. В. Зацарний. Безпека життєдіяльності [Текст] : підручник. Київ : Каравела, 2006. - 286 с. - Бібліогр.: с.279.
11. Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт, І. П. Пістун. Охорона праці [Текст]: навч. посібник / 3-тє вид., перероб. і допов. - Суми : ВТД "Університетська книга", 2009. - 540 с.

Методичне забезпечення

1. Основи охорони праці [Текст]. уклад.: М. М. Сакун, І. В. Москалюк.: навч.-метод. посіб. для студ. усіх напрямів навч. ОКР "бакалавр" Одес. держ. аграр. ун-т; - Херсон: Южполіграфсервіс, 2013. - 68 с. - Бібліогр.: с. 67.
2. Екологічне інспектування. Практикум [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /М. О. Клименко, А. М. Прищеп, Л. М. Стецюк, О. А. Брежицька; Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 228 с.
3. Л. Е. Піскунова, В. М. Заплатинський, Н. М. Опара. Безпека життєдіяльності [Текст] : прогр. (орієнтовна) навч. дисц. для здобувачів ступеня вищ. освіти "бакалавр" для всіх спец. в аграр. вищ. навч. закладах / НМЦ інформ.-аналіт. забезп. діяльності вищ. навч. закл. "Агроосвіта"; уклад.: - Київ : Агроосвіта, 2016. - 18 с. - Бібліогр.: с. 16
4. авт.-уклад.: Л. М. Переверзева [та ін.]. Вивчення стресового навантаження людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка - Харків : ХНТУСГ, 2018. - 27 с. : табл. - Бібліогр.: с. 27
5. авт.-уклад.: Л. М. Переверзева [та ін.]. Вивчення темпераменту людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр" Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; авт.-уклад.: Л. М. Переверзева [та ін.]. - Харків : ХНТУСГ, 2018. - 23 с.
6. уклад.: Л. М. Переверзева [та ін.]. Вивчення працездатності людини [Текст] : метод. рек. до практ. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка ; Харків : ХНТУСГ, 2018. - 23 с. : табл. - Бібліогр.: с. 23 авт.-уклад.:
7. Г. Є. Мазнев, Ю. С. Скобло, С. О. Ляшенко. Економічне обґрунтування заходів та розробок з безпеки життєдіяльності [Текст] : метод. вказ. для студ.-дипломн. зі спеціаліз. "Охорона праці", спец. "Механізація сіл. госп-ва". Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка Харків : ХНТУСГ, 2004. - 30 с.

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 60	60% відусередненої оцінки за виконання практичних завдань та засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - результати підсумкового тестування

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.